

សុន្ទរកថាស្នាគមនី

របស់ ឯកឧត្តម ស៊ីយ៉ា សែម រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល

ក្នុងវេទិកាជាតិលើកទី ២ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ថ្ងៃទី ០៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១ នៅសណ្ឋាគារអាំងតែកុងទីណេរ៉ង់ចាស់ រាជធានីភ្នំពេញ

សូមគោរព:

- គណៈអធិបតី
- លោក Peter J. Brimble តំណាងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ សមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី តំណាងស្ថានទូតប្រចាំនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សង្គមស៊ីវិល និងវិស័យឯកជន ជាទីគោរព
- លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិ នៃវេទិកាជាតិទាំងមូលជាទីមេត្រី!

ថ្ងៃនេះខ្ញុំមានកិត្តិយស និងសេចក្តីសោមនស្សរីករាយក្រៃលែង ដោយបានមកចូលរួមក្នុងវេទិកាជាតិលើកទី ២ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដ៏អធិកអធមនេះ ។ តាងនាមឱ្យក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល និងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំសូមស្នាគមនីយ៉ាងកក់ក្តៅបំផុតចំពោះវត្តមានរបស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកឧកញ៉ា លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិទាំងអស់ ដែលបានឆ្លៀតពេលដ៏មមាញឹកអញ្ជើញមកចូលរួមក្នុងវេទិកាជាតិលើកទី២ ដ៏មានសារសំខាន់នាថ្ងៃនេះ ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកឧកញ៉ា លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា !

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបាន និងកំពុងតែក្លាយជាការគម្រាមកំហែងមួយដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គម និងអាចបណ្តាលឱ្យមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ ។ ប្រធានបទនៃការគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ កាន់តែមានសារៈសំខាន់និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ពិភពលោកបច្ចុប្បន្ន ។ ស្ថានភាពគ្រោះធម្មជាតិដូចជា គ្រោះទឹកជំនន់ ខ្យល់ព្យុះ រញ្ជួយដី បានកើតមានជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងប្រទេសជាច្រើននៅលើពិភពលោក ដែលទាមទារឱ្យពិភពលោកទាំងមូលរួមដៃគ្នាដើម្បីមានវិធានការសមស្របក្នុងការកាត់បន្ថយដល់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ** ហ៊ុន សែន **នាយករដ្ឋមន្ត្រី** **នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** និងជាប្រធានកិត្តិយសនៃគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា បានយល់យ៉ាងច្បាស់អំពីបញ្ហានេះ ហើយ**សម្តេចតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានតូសបញ្ជាក់នៅក្នុងពិធីបើកវេទិកាជាតិ លើកទី១ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នាឆ្នាំ២០០៩ កន្លងមកនេះថា៖ ប្រធានបទ” **ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**” បានលេចឡើងជាកត្តាដែលមិនអាចមើលរំលងបានឡើយ នៅក្នុងរបៀបវារៈនៃការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ពុ ២០០៩-២០១៣ បានចែងយ៉ាងច្បាស់ពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈវិធានការបន្សុំ និងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញខ្លួនផ្ទះកញ្ចក់ ។ ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជាបាននិងកំពុងអនុវត្តការងារសំខាន់ៗ ជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងការពង្រឹងសមត្ថភាព ស្ថាប័ន និងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសជាតិ ជាពិសេសសមត្ថភាពរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការបញ្ជ្រាបការងារប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការជាតិ និងផែនការតាមវិស័យនានា ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកឧកញ៉ា លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា !

បើពិនិត្យលើវិស័យថាមពលអគ្គិសនីនៅប្រទេសកម្ពុជាយើង ដូចអង្គវេទិកាទាំងមូលបានជ្រាបហើយថា ថាមពលអគ្គិសនី គឺជាវិស័យអាទិភាពមួយដែលត្រូវបានទទួលការយកចិត្តទុកដាក់ពីរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីធានាដល់ការផលិតការផ្គត់ផ្គង់ ការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់គ្រងថាមពលអគ្គិសនី ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមាន គុណភាព ប្រសិទ្ធភាព ចីរភាព និងតម្លាភាព។ ការជំរុញ ការលើកទឹកចិត្ត និងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យនេះ គឺជាកូនសោដ៏សំខាន់មួយដើម្បីបង្កើនល្បឿននៃការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ហើយថាមពលអគ្គិសនីមិនមែនត្រូវការចាំបាច់ចំពោះតែវិស័យឧស្សាហកម្ម សិប្បកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម កសិកម្ម និងអាជីវកម្មនានាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែមានសារៈប្រយោជន៍ដ៏ធំធេងសំរាប់ផ្តល់ជូនប្រជាជនគ្រប់រូបប្រើប្រាស់ក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃទៀតផង ។ ដូចនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា កំពុងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យថាមពលអគ្គិសនីដោយធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តិចបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបាន ។

ក្នុងនាមជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ និងជាសមាជិកនៃពិធីសារក្សត្ត កម្ពុជាពុំមានជាប់កាតព្វកិច្ចកាត់បន្ថយការបញ្ចេញខ្លួនផ្ទះកញ្ចក់ឡើយ ។ ក៏ប៉ុន្តែ កន្លងមកកម្ពុជាបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការអនុវត្តន៍បណ្តាគំរោងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញខ្លួនផ្ទះកញ្ចក់ ។ ជាក់ស្តែង យើងបានជំរុញការប្រើប្រាស់ពីប្រភព និងធនធានថាមពលកើតឡើងវិញដើម្បីបំបាត់ថាមពលធម្មជាតិប្រភេទនេះឱ្យទៅជាថាមពលអគ្គិសនី ដែលយកមកប្រើប្រាស់ជំនួសការប្រើប្រាស់ប្រេងជាបណ្តើរៗ និងជាប្រយោជន៍ជំរុញការលើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាថាមពលស្អាត និងជួយកាត់បន្ថយការបញ្ចេញខ្លួនផ្ទះកញ្ចក់ ។

តាមរយៈក្រសួងបរិស្ថានដែលជាស្ថាប័នជាតិ ទទួលបន្ទុកយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត កម្ពុជាបានអនុម័តគម្រោងយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាតចំនួន ៧ ក្នុងវិស័យថាមពលកកើតឡើងវិញ ដែលជាគម្រោងវិនិយោគផ្នែកឯកជន អាចកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ប្រមាណ ៥៧០ ពាន់តោន ក្នុងមួយឆ្នាំ ក្នុងពេលអនាគតនឹងមានគម្រោងជាច្រើនទៀតនឹងត្រូវអនុម័តជាគម្រោងយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត ។

តាមរយៈយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត ដែលជាយន្តការមួយក្នុងចំណោមយន្តការទាំងបីនៃពិធីសារក្សត្ត ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍អាចសហការជាមួយប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីអនុវត្តបណ្តាគម្រោងដែលអាចកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ហើយជាមួយគ្នានោះនឹងជួយជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះ ។ ដំណោះស្រាយ ឈ្នះ-ឈ្នះ បែបនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់បណ្តាប្រទេសដូចជាកម្ពុជា ដែលត្រូវការវិនិយោគទុនបរទេសនៅក្នុងវិស័យបច្ចេកវិទ្យា សមស្រប ស្អាត និងមិនបំផ្លាញបរិស្ថាន ជាពិសេស ជំរើសនៃការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់នៅក្នុងវិស័យអាទិភាពមួយ ចំនួនដូចជា៖ វិស័យថាមពល ដឹកជញ្ជូន និងកសិកម្ម ។

ការយល់ដឹងច្បាស់ពីជំរើសសំរាប់កាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ក្នុងវិស័យសំខាន់ៗទាំងនេះរបស់កម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគត គឺជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សំរាប់កំណត់ និងអនុវត្តគម្រោងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត សំដៅរួមគ្នាទប់ស្កាត់និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលកាន់តែមានភាពធ្ងន់ធ្ងរទៅៗជាលំដាប់ ។ ប្រការនេះត្រូវឱ្យមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រច្បាស់លាស់ និងប្រកបដោយភាពជាក់លាក់ខ្ពស់ ស្តីពីជំរើសជាសក្តានុពលនានាសំរាប់កាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់នៅកម្ពុជា ។ យ៉ាងណាមិញ យើងចាំបាច់ត្រូវចងចាំថា៖ បណ្តាជំរើសក្នុងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ទាំងនោះ ត្រូវតែអាចទទួលយកបានទាំងផ្នែកសង្គម នយោបាយ មិនបំផ្លាញបរិស្ថាន និងមានប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច ។

អង្គវេទិកាទាំងមូលជាទីមេត្រី ។

វេទិកាជាតិលើកទី២ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនាថ្ងៃទី៧នេះនឹងធ្វើការពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់ និងអនុសាសន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសំខាន់ៗ ដូចជា៖

- ១. ការអភិវឌ្ឍន៍បែតង និង ទស្សនៈទានទាក់ទងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។
- ២. ទីផ្សារថាមពលកកើតឡើងវិញក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។
- ៣. ស្ថានភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ផែនការសកម្មភាពថ្នាក់ជាតិសំរាប់ការកាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ ។
- ៤. គំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការបន្ស៊ាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គ ។
- ៥. បទពិសោធន៍ថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិក្នុងការអនុវត្តន៍សកម្មភាពបន្ស៊ាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

៦. គោលនយោបាយឥណទានកាបូន និងការសម្របសម្រួលប្រសិទ្ធិភាពនៃជំនួយ ។

៨. ផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នាពេលអតីតកាលលើជីវចម្រុះ និងវិធានការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើជីវចម្រុះ ។

៩. ផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការឆ្លើយតបតាមទស្សនៈវិស័យរបស់យេនឌ័រ ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកឧកញ៉ា លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ជាតំណាងក្រសួងស្ថាប័ន និងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែលមានវត្តមានក្នុងវេទិកាថ្ងៃនេះ នឹងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ និងផ្តល់អនុសាសន៍ល្អៗក្នុងការរួមចំណែកគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ប្រកបដោយជោគជ័យ និងសំរេចបានផ្ទៃផ្កា ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកឧកញ៉ា លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ទាំងអស់សូមបានប្រកបដោយៈ សុខភាពល្អបរិបូរណ៍ អាយុយឺនយូរ កំលាំងខ្លាំងក្លា ប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ និងសំរេចកិច្ចការអ្វីៗទទួលជោគជ័យគ្រប់ប្រការកុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

ខ្ញុំសូមជូនពរឱ្យវេទិកាជាតិលើកទី២នាថ្ងៃនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដោយជោគជ័យ ។

សូមអរគុណ !

